

UNIVERSITY OF OSTRAVA
EUROPEAN RESEARCH INSTITUTE
FOR SOCIAL WORK

VÝROČNÍ ZPRÁVA EVROPSKÉHO
VÝZKUMNÉHO INSTITUTU
SOCIÁLNÍ PRÁCE
2024

OBSAH

SCHŮZE ČLENŮ ERIS	3
SPECIÁLNÍ ZÁJMOVÉ SKUPINY	4
VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY	6
INTERNACIONALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ STUDENTŮ Z PARTNERSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL ERIS	6
PUBLIKAČNÍ AKTIVITY	7
WEB ERIS A PROPAGACE	8

SCHŮZE ČLENŮ ERIS

V roce 2024 proběhly celkem tři setkání zástupců vysokých škol sdružených v Evropském výzkumném institutu sociální práce (dále „ERIS“), z toho pouze jedno online formou, zbylá dvě zasedání proběhla prezenčně.

Hlavním tématem prvního online setkání 24. ledna 2024 byla plánovaná mezinárodní konference Jarní škola 2024 a konference ERIS ve francouzském Lille. Dalšími body programu byly tzv. Special Interest Group a jejich návrh vytvořený na základě předchozího online dotazování. Dále byly diskutovány možnosti financování pro ERIS, mezi které patřil Erasmus+ projekt, Cost Action projekt a Horizon. Byla schválena žádost o přidružené členství pro organizaci – Technische Hochschule Georg Simon Ohm, Fakultät Sozialwissenschaften. Zástupkyní této univerzity je prof. Dr. Jutta Harrer-Amersdorffer. Byla také schválena žádost o individuální členství pro dr. Markétu Seidlovou.

Druhé zasedání ERIS proběhlo 16. dubna 2024. Na tomto setkání byly projednány poslední organizační úkoly před Jarní školou. Dále pak organizační záležitosti vztahující se k dalším plánovaným konferencím v roce 2024 a 2025. Byly představeny 4 zájmové skupiny, tzv. Special Interest Groups a jejich vedoucí.

1. Social work with Children and Families/ Chair: Karen Mills (UK)
2. Community Inclusion/ Co-Chairs: Anita Gulczyńska (PL), Laure Lienard (FR)
3. Values in Social Work/ Chair: Jelena Petrucijová (CZ)
4. Social Work with Migrants and/or Refugees/ Chair: Markéta Seidlová (CZ)

Významným bodem programu byly informace k připravovanému projektu v rámci výzvy COST Action.

Členové obdrželi informace z redakce časopisu Sociální práce / Sociálna práca o plánovaných číslech, editorech atd. Dále se diskutovala potřeba upravit stávající Statut ERISu, který je z roku 2008. Byla ustanovena pracovní skupiny k tomuto úkolu.

Třetí zasedání se konalo 9. října 2024 před výroční konferencí 2024 v Lille, na kterém zazněly shrnující informace k projektu v rámci COST Action, název: *Resilient Bonds: Neighborhoods Uniting for a Sustainable Future*. Do tohoto projektu se zapojilo více než 64 partnerů, z toho více než 15 členů je ze sítě ERIS.

Byly představeny navržené změny a úprava ve stanovách ERISu. Na přípravě se podíleli členové pracovní skupiny, která pracovala ve složení Kateřina Mikulcová, Anita Gulczyńska, Miriam Slaná, Jelena Petrucijová, Brian Littlechild.

Byla schválena žádost o přidružené členství pro organizaci – CNAM Laboratoire FoAP Paris. Zástupcem této univerzity je prof. Pascal Roquet.

SPECIÁLNÍ ZÁJMOVÉ SKUPINY

V roce 2024 vznikly speciální zájmové skupiny (SZS), které fungují jako platforma pro rozvoj výzkumných a vzdělávacích aktivit na mezinárodní úrovni. Tyto skupiny poskytují prostor pro výměnu informací a nápadů a pro spolupráci ve specifické oblasti výzkumného zájmu.

V rámci ERIS SZS uplatňují přístup založený **na společné tvorbě znalostí, který bude rozvíjet a aplikovat poznatky z výzkumu sociální práce do politiky a praxe**. Každá SZS může nabídnout celoevropskou perspektivu (místní, národní a mezinárodní) ke konkrétním tématům zájmu.

Základní pokyny pro činnost speciálních zájmových skupin:

- Každá SZS má svého koordinátora – **tzv. předsedající (chair)**.
  - SZS mohou koordinovat i dvě osoby – **tzv. spolupředsedající (co-chairing)**.
- **Členství:** Členem SZS se může stát každý zaměstnanec nebo student partnerské univerzity nebo její přidružený člen. Každý jednotlivý člen těchto organizací se může stát členem SZS.
  - Žádosti o členství se zasílají přímo předsedajícímu/spolupředsedajícímu.
  - O případném ukončení členství v SZS je nutné neprodleně informovat předsedu SZS. Seznam členů SZS je průběžně aktualizován.
- Každá SZS má svou **pracovní autonomii**. To znamená, že počet setkání, jejich formu (online/osobní setkání) a program navrhuje předsedající. Předsedající může přijímat návrhy od členů SZS.
  - Předsedající může na zasedání SZS zvat nové členy a také hosty (odborníky na dané téma) (např. za účelem workshopu, přednášky apod.).
Pozvání nových členů mimo síť ERIS má za cíl především vytvářet příležitosti pro novou spolupráci, např. rozvoj společných projektů nebo nábor nových členů do sítě ERIS.
- Skupina se bude scházet minimálně **dvakrát ročně**.
- Předsedající jsou **ve velmi úzkém kontaktu s vedením ERIS**. Schůzky mezi vedením ERIS a předsedajícími se konají minimálně dvakrát ročně. Z každého zasedání SZS je pořízen stručný zápis, který je následně zaslán vedení ERIS (nejpozději do tří týdnů od data zasedání). Vedení ERIS může navrhnout úkoly pro SZS, jejichž realizace je následně odsouhlasena předsedajícími.
- Předsedající bude vždy **informovat** o činnosti SZS **na pravidelných schůzích ERIS**. Pokud se předsedající nemůže zúčastnit pravidelného zasedání ERIS, předá informace vedení ERIS.
- **Proces navrhování a schvalování nové SZS:**
  - Každý člen ERIS může navrhnout novou SZS tak, že kontaktuje kancelář ERIS prostřednictvím online formuláře: <https://forms.office.com/e/BUYnpPxWyi>
  - O vytvoření nové SZS rozhoduje vedení ERIS společně s předsedajícími stávajících SZS hlasováním. K vytvoření nové SZS je zapotřebí většina všech hlasů.

- Základní pravidla hlasování: Hlasování může být na vyžádání anonymní. Je možné se zdržet hlasování. Pokud je někdo ve střetu zájmů, nehlasuje.

Seznam SZS

Putting Children First (Děti především)

Předsedající: Karen Mills (Velká Británie)

Síť ERIS podporuje mezinárodní spolupráci prostřednictvím několika speciálních zájmových skupin (SZS). Skupina *Putting Children First* zahrnuje členy ze sedmi partnerských zemí. V současnosti vyvíjíme společné výukové projekty a materiály, které mají studentům pomoci porozumět kontextu a praxi práce s dětmi a rodinami po celé Evropě. Zvažujeme také možné společné projekty v oblasti výzkumu, včetně prezentací na nadcházející konferenci ERIS.

Inclusive communities (Inkluzivní komunity)

Předsedající: Anita Gulczyńska (PL), Laure Lienard (FR)

Sociální a komunitní pracovníci čelí výzvě znovu definovat své role v procesu společné tvorby moderních, udržitelných měst a pracovat na rovnocenné úrovni s ekonomy, urbanisty, architekty a inženýry.

Naše SZS se zaměřuje na odhalování oblastí sociálně-prostorového vyloučení a jejich variant v současných městech. Zajímají nás skupiny a komunity, které zažívají průsečíkové dopady nepříznivých exogenních a endogenních procesů, jejichž kumulace představuje vysoké riziko sociální marginalizace. Prostřednictvím tvorby a implementace interdisciplinárních výzkumných metodologií se budeme snažit odhalit komplexní zkušenosti těchto skupin a komunit, stejně jako jejich odolnost a schopnost překonávat překážky k rovným životním příležitostem. Náš interdisciplinární a mezinárodní tým si klade za cíl nejen porozumět těmto zkušenostem občanů, ale také podpořit posilující akce a opatření jako součást našich výzkumných projektů.

Social work with migrants and refugees (Sociální práce s migranty a uprchlíky)

Předsedající: Markéta Seidlová (CZ)

Tato SZS se zaměřuje na aktuální výzvy a osvědčené postupy při práci s migranty a uprchlíky v čím dál složitějším globálním kontextu. Cílem našich aktivit je podpora a posílení postavení uprchlíků a migrantů, stejně jako usnadnění jejich integrace do hostitelské společnosti a podpora antidiskriminačních opatření za účelem snížení překážek pro migranty v běžných službách a u správních orgánů. Jsou zkoumány různé kontexty sociální práce s uprchlíky a migranty (v různých zemích) a různé akce na všech úrovních, abychom se mohli učit jeden od druhého. Sociální práce a teorie slouží jako základ pro vytváření znalostí pro akci. Zaměřujeme se také na dopady změny klimatu, zranitelnost migrantů a uprchlíků a na lidská práva.

Ethics of social work and its new challenges (Etika sociální práce a její nové výzvy)

Předsedající: Jelena Petrucijová (CZ)

Etika je nezbytnou součástí profese sociální práce. Cílem této skupiny je analyzovat:

a) historické změny v hodnotové dimenzi sociální práce a její současný stav; b) etické rozhodování sociálních pracovníků se zaměřením na oblast profesních dilemat; c) nové etické výzvy, kterým čelí sociální pracovníci v době nových společenských výzev a implementace nových nástrojů a metod, např. zavádění nových informačních technologií včetně umělé inteligence.

VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Ve dnech 17. až 19. dubna se na Fakultě sociálních studií konala již tradiční Jarní škola sociální práce pro studenty magisterského a doktorského studia. Letos se jednalo již o 17. ročník této mezinárodní akce, které se zúčastnilo celkem 27 studentů a 28 profesorů z 9 evropských zemí (např. z Velké Británie, Francie, Německa, Finska, Polska, Rakouska, Slovenska). Jeden blok byl uspořádán v hybridní formě, a to pro studenty z indické univerzity Gandhigram Rural Institute. Hlavním řečníkem konference byl britský profesor Donald Forrester (Cardiff University, UK), který se ve svém příspěvku zaměřil na inovativní koncept sociální práce zaměřené na práva klientů. Příspěvky studentů se zabývaly širokým spektrem oblastí z oboru sociální práce od sociálně-právní ochrany dětí, přes identitu sociální práce jako oboru a tvorbu moudrosti praxe po téma genderu a intimity v sociální práci. Celou konferencí se také prolínalo téma participativních přístupů v sociální práci, kdy nám své zkušenosti s tímto konceptem představil tým Ivety Kowolové, Anny Samkové a Barbory Przybylové. Konference byla zakončena workshopem, kdy nám svou praxi ze vzdělávání studentů představili členové a členky skupiny expertů se zkušeností s poskytováním sociální práce, kteří působí na Fakultě sociálních studií již od roku 2018. V neposlední řadě je třeba zmínit, že byl v rámci konference k dispozici bohatý doprovodný program v podobě neformálních setkání studentů, geo-hry nebo komentované prohlídky Dolní oblasti Vítkovic.

INTERNACIONALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ STUDENTŮ Z PARTNERSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL ERIS

Akademici z Fakulty sociálních studií Ostravské univerzity přednesli několik přednášek pro studenty z různých univerzit sdružených v ERIS.

Miroslav Paulíček navštívil Univerzitu v Trnavě na Slovensku, kde studentům přednášel na téma kvalitativního výzkumu. Lenka Krhutová zde měla přednášky na téma zdravotně-sociální péče v ČR, problematiky disability studies a didaktiky na vysokých školách.

Roman Pospíšil přednášel pro studenty na Univerzitě P. J. Šafárika v Košicích. Přednášky se vztahovaly ke specifikům řízení lidských zdrojů v sociální práci, vyhledávání, získávání a výběr pracovníků, komunikaci při zdravotním postižení.

Kateřina Mikulcová navštívila v rámci školení University of Eastern Finland v Kuopiu, kde získávala potřebné informace v oblasti projektové činnosti.

Prof. Brian Littlechild z University of Hertfordshire byl v roce 2024 hostujícím profesorem na FSS OU. Zajišťoval výuku v navazujícím magisterském studijním programu Sociální práce se zaměřením na sociální práci s rodinou v prezenční i kombinované formě studia v předmětu sociálně-právní ochrana dětí v mezinárodním kontextu a propojil ji s tématy jako systém ochrany dětí ve Velké Británii, náhradní rodinná péče, ústavní péče, příklady dobré praxe. Dále zajišťoval přednášky v doktorském studijním programu Sociální práce v prezenční i kombinované formě studia v rámci tzv. badatelských odpolední pořádaných v rámci předmětů Disertační seminář 1-4 s tématy zaměřenými na kvalitativní metody výzkumu, tvůrčí psaní, nebo publikační strategii.

Fakultu sociálních studií Ostravské univerzity navštívili Anita Gulczynska spolu s Malgorzatou Kostrzyńską z Univerzity v Lodži, Polsko; Ondrej Botek, Miriam Slaná a Kateřina Molnarová Letovancová z Trnavské univerzity, Slovensko; Laure Lienard a Emmanuel Jovelin z Katolické univerzity v Lille, Francie; Irena Medjedovic z Hochschule Bremen, Německo, Riita Vornanen a Honglin Chen z University of Eastern Finland.

Díky navazujícímu magisterskému programu Sociální práce a sociální podnikání, které je realizováno jako Joint Degree, FSS úzce spolupracuje se dvěma zahraničními vysokými školami, a to Trnavskou univerzitou v Trnavě a Fachhochschule Campus Wien. Cílem tohoto studijního programu je připravit odborníky v oblasti sociální práce a sociálního podnikání, schopné řešit teoretické problémy i problémy praxe s důrazem na jazykové způsobilosti v anglickém jazyce. Spolupráce na realizaci programu je založena na dlouhodobém členství fakulty v síti Social Work and Social Economy (SOWOSEC), stejně tak jako v síti ERIS.

PUBLIKAČNÍ AKTIVITY

ERIS Journal

Winter Issue 1/2024 – editoři: Laure Lienard a Emmanuel Jovelin. Téma: „Participation: A Path to Inclusion“. 6 odborných článků, 1 výzkumná zpráva.

Summer Issue 4/2024 – editoři: Jutta Harrer-Amersdorffer a Vera Taube. Tematicky otevřené číslo. 7 odborných článků, 1 knižní recenze, 1 výzkumná zpráva.

ERIS Journal – obě anglická čísla jsou k dispozici na stránkách časopisu [Social Work – official website of the journal \(socialniprace.cz\)](https://socialniprace.cz)

KONFERENCE

Mezi krizí a změnou: pro komplexní přístup ke společenským transformacím

Ve dnech 9. až 11. října 2024 se uskutečnila výroční mezinárodní konference ERIS ve francouzském Lille. Téma konference znělo následovně: „Mezi krizí a tranzicí: pro komplexní

přístup ke společenským transformacím“. Tato konference byla jednou ze čtyř konferencí pořádaných Katolickou univerzitou Lille, které byly zastřešeny pod hlavičkou mezinárodní vědecké konference ECOPOSS s tématem „Between Preservation and Transformation, reinventing ourworld“. Na této jedinečné akci se setkali vědci a partneři, aby diskutovali o hlavních digitálních, geopolitických, společenských a environmentálních výzvách naší doby. Konference se zúčastnili odborníci např. z Francie, Belgie, Švýcarska, Německa, Velké Británie, Španělska, České republiky a dalších zemí.

V rámci konference jsme mohli slyšet příspěvky nabízející mezioborové pohledy na společenské transformace, ve kterých se spojují různé typy znalostí. Dále pak příspěvky zaměřené na společenské změny a sociální zranitelnost, včetně její podpory. Témata migrace a rozmanitosti, včetně vzdělávání, či zaměstnání tváří v tvář společenským změnám byly také nedílnou součástí konferenčních příspěvků. Konference nabízela také bohatý kulturně-spoolečenský program. Přinesla tak nejen zajímavé příspěvky a inspirace ze zahraničí, ale také možnost síťování se s dalšími partnery se společným zájmem o danou problematiku.

WEB ERIS A PROPAGACE

Na jaře 2024 byl vytvořen profil ERISu na sociálních sítích – na Facebooku a také na Instagramu, kde pravidelně sdílíme zajímavosti související s životem v ERIS.

Průběžně byl aktualizován obsah, formální uspořádání a vzhled webových stránek ERIS, který byl propagován zástupci všech členských vysokých škol prostřednictvím konferencí a workshopů, v rámci autorských profilů v odborných časopisech atd.